

Een vragenlijst voor nieuwe patiënten

JOAN BOEKE, DOUWE DE VRIES

Inleiding

Het werk van de huisarts in grote steden onderscheidt zich in tal van opzichten van het werk van de plattelandsarts: de grote-stadsdokter ziet meer allochtonen, (inclusief illegalen en vluchtelingen), meer frequente verhuizers, meer alleenstaanden zoals studenten, veel werklozen en arbeidsongeschikten en veel mensen die frequent van dokter wisselen. Hij wordt meer geconfronteerd met moeilijk verwijzbare psychiatrie en drugsproblemen en met mensen met een hiv-infectie.¹

Het percentage patiënten dat jaarlijks in grote-stadspraktijken nieuw wordt ingeschreven bedraagt 20 à 35 procent. Sommige patiënten hebben nooit eerder een huisarts gehad, zoals illegalen of in het kader van gezinshereniging geïmmigreerde personen. Als er wel eerder een huisarts is geweest, kent men vaak diens naam niet en is men ook weinig geneigd die te achterhalen. Er zijn psychiatrische patiënten die met een schone lei bij de nieuwe huisarts willen beginnen en eerdere psychiatrische bemoeienissen daarom verzwijgen. Een medisch archief ontbreekt dus vaak.

Deze situatie was aanleiding voor een werkgroep van de Amsterdamse Huisartsen Vereniging om een vragenlijst voor nieuwe patiënten op te stellen; op deze

Samenvatting

Boeke AJP, De Vries D. Een vragenlijst voor nieuwe patiënten. Huisarts Wet 2000;43(10):438-9.

Huisartsen in grote steden worden geconfronteerd met een voortdurende instroom van nieuwe patiënten, en vaak ontbreekt bij deze mensen een adequaat medisch dossier. Om hierin te voorzien heeft een werkgroep een vragenlijst voor nieuwe patiënten opgesteld, waarin informatie wordt gevraagd over sociaal-demografische gegevens, gezondheidsproblemen, medicatiegebruik, overgevoeligheden en intoleranties, medische, psychiatrische en sociale voorgeschiedenis, familiair voorkomende ziekten, risicofactoren voor hart- en vaatziekten, en ervaringen met (seksueel) geweld. Het doornemen van de lijst met de patiënt kost gemiddeld 5 minuten; invoer van de gegevens neemt enkele minuten in beslag.

dr A.J.P.Boeke en D. de Vries, beiden huisarts te Amsterdam.
Correspondentie: dr. A.J.P.Boeke,
De Ruyschlaan 207, 1181 PE Amstelveen;
e-mail ajpboeke@wxs.nl

wijze kan de huisarts in korte tijd urgente en relevante medische en sociale informatie verzamelen bij nieuw intredende patiënten.

De lijst

Met de vragenlijst wordt informatie verzameld over:

- demografische gegevens, sociale context en afkomst;
- indien van toepassing, de reden om een nieuwe huisarts te kiezen;
- actuele en recente gezondheidsproblemen;
- medicatiegebruik;
- overgevoeligheden en intoleranties;
- medische, psychiatrische en sociale voorgeschiedenis;
- familiair voorkomende ziekten;
- risicofactoren voor hart/vaatziekten;
- ervaringen met (seksueel) geweld.

Bij het ontwerp is gebruik gemaakt van invulformulieren die al langere tijd werden toegepast in enkele Amsterdamse huisartspraktijken. De vragenlijst werd gedurende twee maanden gebruikt in tien praktijken. Daarna werd de lijst bijgesteld op grond van het commentaar van deze collega's.

De definitieve vragenlijst is te downloaden van internet:

Onderwerpen op formulier voor nieuwe patiënten

Praktijk

Naam, geslacht
Geboortedatum/plaats/land
Adres, telefoon
Verzekering
Apotheek
Vorige huisarts, reden herkeuze
Gegevens gezins/woonverband
Gegevens werk

Heeft u ooit klachten (gehad) van:

- O suikerziekte
- O longziekten (asthma, chronische bronchitis, CARA, TBC)
- O hoge bloeddruk
- O hart- of vaatziekten
- O overspanning
- O depressie of angsten
- O eetstoornis

- O lever of darmziekten
- O aanhoudende gewrichtsklachten
- O geslachtsziekten (SOA)
- O schildklierziekten
- O andere ernstige ziekten, namelijk:

- Bent u op dit moment onder behandeling van een specialist?
- Gebruikt u geneesmiddelen?
- Bent u overgevoelig (allergisch) voor...
- Heeft u het afgelopen jaar een griepvaccin gehad (griep prik)?
- Heeft u wel eens een groot ongeluk gehad of een operatie of een ingreep ondergaan?
- Rookt u?
- Hoeveel glazen alcohol drinkt u gemiddeld per dag?
- Gebruikt u drugs?
- Is uw bloeddruk ooit gemeten?

- Is bij u ooit een aids-test gedaan?
- Bent u ooit slachtoffer geweest van (seksueel) geweld?

Welke ziekten komen in de familie voor, en bij wie?

- O suikerziekte
- O hoge bloeddruk
- O hart/vaatziekten
- O beroerte of hersenbloeding
- O astma, cara
- O nierziekten
- O psychische ziekten
- O kanker, soort kanker

- Is er ooit een uitstrijkje van de baarmoedermond gemaakt?
- Is er ooit een foto van de borsten (mammografie) gemaakt?

<http://www.artsennet.nl/nhg>; een ingedikte versie is afgedrukt op pagina 438.

Gang van zaken

De assistente verzoekt iedere nieuwe patiënt de vragenlijst in te vullen vóór het bezoek aan de arts. Mensen die de Nederlandse taal niet genoeg beheersen, wordt gevraagd de lijst thuis in te vullen met hulp familie of vrienden, of een tolk.

Bij intreding van gezinnen wordt de ouders gevraagd ook voor de kinderen tot 14 jaar een lijst in te vullen. Oudere kinderen doen dat zelf.

In het eerste consult neemt de huisarts de lijst met de patiënt door en worden onduidelijkheden verhelderd. Na afloop worden alle gegevens ingevoerd in het medisch dossier.

Ervaringen

De vijf artsen die het formulier hebben opgesteld, gebruiken het sinds begin 1997. Gemiddeld kost het doornemen van de lijst met de patiënt vijf minuten. De invoer van de gegevens neemt enkele minuten in beslag. De patiënten waarderen deze gestructureerde aanpak zeer.

De betrouwbaarheid van de informatie is niet onderzocht. Wel blijkt regelmatig – wanneer wél informatie van de vorige huisarts beschikbaar is – dat niet alle medische feiten worden vermeld; dat geldt met name voor lang geleden verrichte chirurgische ingrepen die restloos zijn genezen, en eerdere psychische of psychiatrische begeleiding. Relevante informatie over chronische ziekten lijkt echter betrouwbaar te worden vermeld.

Dankwoord:

Met dank aan de andere leden van de werkgroep, mw. M. Holtland, huisarts, J.D. Querido, huisarts, P. Rasch, sociaal geneeskundige, en W. Venneman, huisarts.

Literatuur

- 1 Querido JD. In een stadspraktijk. Utrecht: Bunge, 1988. ■